

Toto je strojový preklad. [Porovnaj si ho s pôvodnou jazykovou verzou.](#) Európska komisia nenesie žiadnu zodpovednosť za kvalitu a presnosť tohto strojového prekladu.

[Dôležité informácie o strojovom preklade](#)

Komisia navrhuje ciele preskúmanie spoločnej poľnohospodárskej politiky na podporu poľnohospodárov v EÚ

Brussels 15. marec 2024

Európska komisia dnes v súlade so svojím záväzkom znížiť administratívnu záťaž pre poľnohospodárov v EÚ navrhla preskúmať určité ustanovenia spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) s cieľom dosiahnuť zjednodušenia a zároveň zachovať silnú, udržateľnú a konkurencieschopnú politiku EÚ v oblasti poľnohospodárstva a potravín.

Cieľom týchto návrhov týkajúcich sa kondicionality a strategických plánov SPP je znížiť zaťaženie poľnohospodárov EÚ spojené s kontrolami a poskytnúť im väčšiu flexibilitu pri dodržiavaní určitých environmentálnych kondicionalít. Vnútroštátne správne orgány budú mať prospech aj z väčšej flexibility pri uplatňovaní určitých noriem.

Dnešný legislatívny návrh je priamou odpoveďou na stovky žiadostí prijatých od organizácií zastupujúcich poľnohospodárov a [členských štátov](#) a dopĺňa [krátkodobé opatrenia](#) Komisie, ktoré už prebiehajú s cieľom pomôcť znížiť administratívnu záťaž poľnohospodárov.

Návrhom sa vytvára správna rovnováha medzi potrebou zachovať úlohu SPP pri podpore prechodu európskeho poľnohospodárstva na udržateľnejšie poľnohospodárstvo, očakávaniami poľnohospodárov a členských štátov a cieľom dosiahnuť rýchlu dohodu medzi Európskym parlamentom a Radou.

Je starostlivo nastavený a zameraný na zachovanie vysokej úrovne ambícií v oblasti životného prostredia a klímy v súčasnej SPP.

S cieľom reagovať na všetky obavy vyjadrené v posledných týždňoch **Komisia zasiela Rade a Európskemu parlamentu aj diskusný dokument, v ktorom načrtáva niekoľko opatrení na zlepšenie postavenia poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci.** O tomto zozname možných opatrení sa bude rokovať s [ministrami poľnohospodárstva na nasledujúcom zasadnutí Rady](#).

Dnešný balík na podporu poľnohospodárov v EÚ je výsledkom [posledných záverov](#) Európskej rady, v ktorých boli Komisia a Rada vyzvané, aby riešili výzvy, ktorým čelí odvetvie poľnohospodárstva EÚ.

Predsiedníčka Európskej komisie Ursula **von der Leyenová v tejto súvislosti** uviedla: „Komisia prijíma dôrazné a rýchle opatrenia na podporu našich poľnohospodárov v čase, keď čelia mnohým výzvam a obavám. Dnešné návrhy – vypracované v úzkej spolupráci s poľnohospodármi, kľúčovými zainteresovanými stranami, našimi členskými štátmi a poslancami EP – ponúkajú ciele flexibilitu s cieľom pomôcť poľnohospodárom vykonávať ich životne dôležitú prácu s väčšou dôverou a istotou. Vysielame jasný signál, že poľnohospodárska politika sa prispôbuje meniacej sa realite a zároveň sa zameriava na kľúčovú prioritu, ktorou je ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy. Komisia bude naďalej neochvejne stáť pri našich poľnohospodároch, ktorí udržiavajú potravinovú bezpečnosť EÚ a pôsobia v prvej línii našich opatrení v oblasti klímy a životného prostredia.“

Prispôbenie podmienok novým skutočnostiam

V prvom roku vykonávania súčasnej SPP (2023 – 2027) poľnohospodári EÚ čelili výzvam, pokiaľ ide o úplné dodržiavanie niektorých noriem prospešných pre životné prostredie a klímu, ktoré sa nazývajú „dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky“ (GAEC). Keďže väčšina platieb v rámci SPP, ktoré poľnohospodári dostávajú, je spojená s týmto súborom deviatich noriem, označujú sa aj ako [kondicionality](#).

Komisia preto navrhuje ciele preskúmanie určitých kondicionalít v [nariadení o strategických](#)

[plánoch SPP](#). Preskúmanie sa týka týchto podmienok:

- **GAEC 8 o nevýrobných prvkoch:** Poľnohospodári EÚ budú musieť na svojej pôde zachovať existujúce krajinné prvky, ale už nebudú povinní venovať minimálnu časť svojej ornej pôdy neproduktívnym plochám, ako je pôda ležiaca úhorom. Namiesto **toho sa môžu dobrovoľne rozhodnúť zachovať podiel svojej ornej pôdy neproduktívny – alebo zaviesť nové krajinné prvky (ako živé ploty alebo stromy), a tým získať dodatočnú finančnú podporu prostredníctvom ekoschémy, ktorú** budú musieť všetky členské štáty ponúknuť vo svojich strategických plánoch SPP. Všetci poľnohospodári v EÚ budú motivovaní k zachovaniu neproduktívnych oblastí prospešných pre biodiverzitu bez toho, aby sa obávali straty príjmov.
- **GAEC 7 o striedaní plodín:** Poľnohospodári v EÚ budú môcť splniť túto požiadavku tým, že sa rozhodnú **buď otáčať, alebo diverzifikovať svoje plodiny** v závislosti od podmienok, ktorým čelia, a ak sa ich krajina rozhodne zahrnúť možnosť diverzifikácie plodín do svojho strategického plánu SPP. Flexibilita pri diverzifikácii plodín namiesto striedania plodín umožní poľnohospodárom postihnutým pravidelným suchom alebo nadmernými zrážkami ľahšie splniť túto požiadavku.
- **GAEC 6 o pokrývke pôdy počas citlivých období:** Členské štáty budú mať oveľa väčšiu flexibilitu pri stanovovaní toho, čo vymedzujú ako citlivé obdobia, a postupy, ktoré umožňujú splniť túto požiadavku vzhľadom na svoje vnútroštátne a regionálne podmienky a v súvislosti so zvyšujúcou sa premenlivosťou počasia.

Okrem týchto špecifických zmien Komisia navrhuje, aby členské štáty mohli oslobodiť určité plodiny, typy pôdy alebo poľnohospodárske systémy od povinnosti dodržiavať požiadavky na obrábanie pôdy, pôdnu pokrývku a striedanie/diverzifikáciu plodín (GAEC 5, 6, 7). Mohli by byť možné aj ciele výnimky, ktoré by umožnili orbu s cieľom obnoviť trvalé trávne porasty v lokalitách sústavy Natura 2000 v prípade poškodenia predátormi alebo inváznymi druhmi (GAEC 9). Tieto výnimky sa môžu stanoviť na celé obdobie SPP v strategických plánoch SPP. Mali by byť obmedzené z hľadiska oblasti a stanovené len vtedy, ak sa ukáza ako potrebné na riešenie konkrétnych problémov. Európska komisia preskúma potrebné zmeny s cieľom potvrdiť výnimky a zachovať súlad s celkovými environmentálnymi cieľmi plánov.

V extrémnych prípadoch nepriaznivých poveternostných podmienok, ktoré poľnohospodárom bránia riadne pracovať a dodržiavať požiadavky GAEC, môžu členské štáty zaviesť aj dočasné výnimky. Tieto výnimky by mali byť časovo obmedzené a mali by sa vzťahovať len na dotknutých príjemcov.

S cieľom zabezpečiť, aby krajiny EÚ mohli častejšie prispôbovať [svoje strategické plány SPP](#) meniacim **sa podmienkam, Komisia navrhuje zdvojnásobiť počet povolených zmien každý rok.** Akékoľvek úspešné zjednodušenie sa musí uskutočniť v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi správnyimi orgánmi.

V neposlednom rade Komisia navrhuje vyňať **malé poľnohospodárske podniky s rozlohou menej ako 10 hektárov z kontrol a sankcií súvisiacich s dodržiavaním požiadaviek kondicionality.** Tým sa výrazne zníži administratívna záťaž súvisiaca s kontrolami malých poľnohospodárov, ktorí predstavujú 65 % prijímateľov SPP.

V strategických plánoch SPP sa vyčleňuje 32 % celkového rozpočtu SPP (približne 98 miliárd EUR) na dobrovoľné opatrenia na dosiahnutie cieľov v oblasti životného prostredia, klímy a dobrých životných podmienok zvierat. Tieto navrhované zmeny zachovávajú tento bezprecedentný rozpočet a poskytujú väčšiu flexibilitu na dosiahnutie environmentálnych cieľov SPP.

Okrem toho budú musieť členské štáty do 31. decembra 2025 preskúmať svoje strategické plány SPP, ak sa na úrovni EÚ aktualizujú osobitné environmentálne a klimatické akty (napríklad v oblasti ochrany voľne žijúceho vtáctva a prirodzených biotopov voľne žijúcich živočíchov a rastlín a ochrany vôd).

Zlepšenie odmeňovania poľnohospodárov a ich postavenia v potravinovom dodávateľskom reťazci

Posilnenie postavenia poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci je jedným z kľúčových cieľov SPP. Na úrovni EÚ už bolo zavedených niekoľko opatrení na zabezpečenie väčšej spravodlivosti a ochranu poľnohospodárov pred nekalými obchodnými praktikami. Hoci sa zvyšuje stupeň dôvery a spolupráce medzi aktérmi v reťazci, úplné vykonávanie a presadzovanie dostupných politických nástrojov si vyžaduje čas a je potrebné urobiť viac.

S cieľom prispieť k prebiehajúcim rokovaniam s ministrami poľnohospodárstva a Európskym parlamentom Komisia predkladá **niekoľko možností opatrení, ktoré by sa mohli prijať v**

krátkodobom a strednodobom horizonte.

Po prvé, **Komisia v rámci okamžitého plnenia zriadi stredisko na monitorovanie výrobných nákladov, marží a obchodných postupov v agropotravinovom dodávateľskom reťazci**. Toto stredisko zložené zo zástupcov všetkých odvetví potravinového dodávateľského reťazca a zástupcov členských štátov a Komisie zvýši transparentnosť nákladov a marží v reťazci zverejňovaním údajov a výmenou informácií s cieľom vybudovať dôveru medzi zainteresovanými stranami a stanoviť spoločnú diagnostiku situácie. Očakáva sa, že prvé zasadnutie sa uskutoční v lete.

Po druhé, Komisia navrhuje možnosti **cielených zlepšení súčasného právneho rámca stanoveného vnariadení, ktorým sa zriaďuje spoločná organizácia trhu s poľnohospodárskymi výrobkami (SOT)**. Tieto možnosti zahŕňajú posilnenie pravidiel uplatniteľných na **zmluvy**, ktoré poľnohospodári uzatvárajú s nákupcami v potravinárskom priemysle alebo maloobchode, a posilnenie **organizácií výrobcov** s cieľom umožniť poľnohospodárom spolupracovať a konať kolektívne účinnším spôsobom vo vzťahu k ostatným aktérom v potravinovom dodávateľskom reťazci. Cieľom je pomôcť napraviť nerovnováhu v reťazci a zároveň zachovať základnú zásadu trhovej orientácie. V rovnakom duchu **Komisia navrhuje možnosť nových pravidiel cezhraničného presadzovania práva proti nekalým obchodným praktikám**. V súčasnosti aspoň 20 % poľnohospodárskych a potravinových výrobkov spotrebovaných v členskom štáte pochádza z iného členského štátu. Je potrebné posilniť spoluprácu vnútroštátnych orgánov presadzovania práva, najmä zlepšením výmeny informácií a zhromažďovania sankcií.

Po tretie, Komisia vykoná **dôkladné hodnotenie smernice o nekalých obchodných praktikách v potravinovom dodávateľskom reťazci, ktorá je v platnosti od roku 2021**. Prvá správa sa predloží na jar 2024, v ktorej sa uvedie konsolidovaný stav vykonávania tejto smernice členskými štátmi. Táto správa bude potom podkladom pre podrobnejšie hodnotenie, ktoré Komisia predloží v roku 2025 a ktoré by v prípade potreby mohlo byť doplnené legislatívnymi návrhmi.

Rokovania s členskými štátmi o týchto možných opatreniach sa uskutočnia vo viacerých formátoch, najmä na nadchádzajúcom zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo 26. marca.

Súvislosti

Komisia usilovne pracovala na tom, aby ponúkla včasné a konkrétne opatrenia reagujúce na obavy poľnohospodárov týkajúce sa zníženia administratívnej záťaže. Táto práca sa uskutočnila v úzkej spolupráci so zástupcami poľnohospodárov a členskými štátmi s cennou pomocou belgického predsedníctva EÚ. **Teraz je mimoriadne dôležité, aby spoluzakonodarcovia včas dosiahli dohodu o dnešnom legislatívnom návrhu s cieľom zabezpečiť poľnohospodárov, že tieto nové opatrenia sa môžu začať uplatňovať čo najskôr**.

Systém kondicionality a vyčlenenie rozpočtových prostriedkov spolu so súborom ďalších kľúčových nástrojov zelenej architektúry SPP zostávajú v platnosti s cieľom zabezpečiť celkovo vyššiu úroveň ambícií súčasnej SPP v porovnaní s minulosťou. Dnes navrhované zmeny povedú k predvídateľnejšej politike, ktorá si nevyžaduje každoročné výnimky a neprimerané úsilie poľnohospodárov.

Minulý rok Komisia už preukázala flexibilný a pragmatický prístup tým, že poskytla [výnimky týkajúce sa kondicionality striedania plodín \(GAEC 7\) a pôdy ležiacej úhorom \(GAEC 8\)](#). Tento rok bola 13. februára potvrdená [čiastočná výnimka pre poľnohospodárov EÚ ležiacu úhorom](#) na rok 2024. Okrem tejto výnimky Komisia 22. februára spustila celý rad [krátkodobých opatrení](#), ktoré v súčasnosti prebiehajú alebo sa už vykonali. Napríklad 12. marca bola prijatá zmena výpočtu plochy s trvalým trávny porastom s cieľom zohľadniť situáciu poľnohospodárov, ktorí prechádzajú z hospodárskych zvierat na plodiny pestované na ornej pôde.

Komisia začala 7. marca [prieskum o zjednodušení](#) zameraný priamo na poľnohospodárov v EÚ s cieľom identifikovať zložitosti vyplývajúcu z pravidiel SPP, ako aj z iných pravidiel EÚ pre potraviny a poľnohospodárstvo. Súčasne prebieha a 15. marca [sa uzavrel online prieskum, v ktorom sa zhromaždia názory poľnohospodárov a menších dodávateľov na nekalé obchodné praktiky](#).

Členské štáty zohrávajú kľúčovú úlohu pri udržaní obmedzeného a primeraného administratívneho zaťaženia poľnohospodárov na dosiahnutie cieľov právnych predpisov EÚ. Je nevyhnutné, aby sa neukladali žiadne požiadavky nad rámec toho, čo sa požaduje v právnych predpisoch SPP. Preto sa akékoľvek úspešné zjednodušenie musí uskutočniť v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi správnymi orgánmi a samotnými poľnohospodármi. Komisia bude naďalej uľahčovať výmenu osvedčených postupov.

Viac informácií

[Legislatívny návrh](#)

[Otázky a odpovede](#)

[Európska komisia predkladá možnosti zjednodušenia s cieľom znížiť zaťaženie poľnohospodárov v EÚ.](#)

[Európska komisia vyzýva poľnohospodárov, aby sa zúčastnili na online prieskume o zjednodušení](#)

[Európski poľnohospodári oslobodení od pravidiel týkajúcich sa pôdy ležiacej úhorom](#)

[Boj proti nekalým obchodným praktikám: Európska komisia zhromažďuje názory poľnohospodárov a hospodárskych subjektov v potravinovom dodávateľskom reťazci](#)

IP/24/1493

Quotes:

"Komisia prijíma dôrazné a rýchle opatrenia na podporu našich poľnohospodárov v čase, keď čelia mnohým výzvam a obavám. Dnešné návrhy – vypracované v úzkej spolupráci s poľnohospodármi, kľúčovými zainteresovanými stranami, našimi členskými štátmi a poslancami EP – ponúkajú ciele flexibilitu s cieľom pomôcť poľnohospodárom vykonávať ich životne dôležitú prácu s väčšou dôverou a istotou. Vysielame jasný signál, že poľnohospodárska politika sa prispôbuje meniacej sa realite a zároveň sa zameriava na kľúčovú prioritu, ktorou je ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy. Komisia bude naďalej neochvejne stáť pri našich poľnohospodároch, ktorí udržiavajú potravinovú bezpečnosť EÚ a pôsobia v prvej línii našich opatrení v oblasti klímy a životného prostredia."

Ursula von der Leyen, President of the European Commission - 15/03/2024

"Dnešné návrhy predstavujú ďalší významný krok v reakcii Komisie na zníženie administratívnej záťaže poľnohospodárov a posilnenie spravodlivosti v potravinovom dodávateľskom reťazci. Návrhy obsahujú pragmatický a ciele prístup s cieľom umožniť dobrú prácu našich poľnohospodárov a poskytnúť členským štátom väčšiu flexibilitu pri dosahovaní cieľov SPP. Naša práca v nadchádzajúcich týždňoch a mesiacoch je kľúčová, aby sa zabezpečilo, že plný potenciál týchto návrhov bude prínosom pre poľnohospodárov v praxi."

Komisár pre poľnohospodárstvo Janusz Wojciechowski - 15/03/2024

Kontaktné osoby pre médiá:

[Olof GILL](#) (+32 2 296 59 66)

[Myrto-Amaryllis LAPPA](#) (+32 2 299 70 98)

Pre verejnosť: [Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)

Related media

 [Westhof Bio farm, Friedrichsgabekoog and Wöhrden, Germany](#)